

Miluše WAGNEROVÁ, *Farní kronika Olešnice (1787-1887)*, České Budějovice 2008 (bakalářská práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, 40 s. + nestr. přílohy).

Posudek oponenta bakalářské práce

Kroniky patří sice k čtivým a tedy oblíbeným typům historických pramenů, jimž je – alespoň v případě raně novověkých městských kronik – věnována také ediční pozornost. Tyto klady ale bývají často vyváženy množstvím interpretačních úskalí, které zmiňované rukopisy před historika staví. Snad nejvíce toto konstatování platí pro farní kroniky, kterým se dosud dostalo jen minimální badatelské pozornosti. Volbu bakalářské práce Miluše Wagnerové je tak možné označit za odvážný počin. Jejím tématem se stala dochovaná kronika fary v jihočeské Olešnici vedené v letech 1787 až 1970 (s. 7); vzhledem k rozsahu pramene i ochraně osobních údajů ale studentka uvedené časové rozmezí zredukovala na století vymezené léty 1787 až 1887.

Vlastním jádrem posuzované bakalářské práce je přitom edice olešnické farní kroniky, která se nachází na nestránkovaných (!) přílohách. I s ní mám ale potíže. Po ediční poznámce totiž následuje „přepis“ nejprve německy a poté od roku 1881 česky vedené farní kroniky; poznámky přitom Miluše Wagnerová doplnila pouze k českým pasážím. Za tímto „přepisem“ následuje český překlad úvodní a rozsáhlejší německé části rukopisu doplněný o poznámkový aparát. Jsem přesvědčen, že studentka si tímto členěním zbytečně přidělala práci. Bývá přece obvyklé, že německé pasáže editovaných rukopisů se – na rozdíl od latinských či jiných textů – nepřekládají a bývají ponechány v originále, neboť se předpokládá, že němčina je povinnou součástí jazykové výbavy každého českého historika i historičky. V přílohách dále nechybí seznam olešnických lokalitů, farářů a učitelů stejně jako cenný místní a jmenný rejstřík.

Samotný text bakalářské práce je oproti edici mnohem stručnější. Po úvodním seznámení s tématem, prameny a literaturou se Miluše Wagnerová v kompilativně pojatém výkladu stručně věnovala vývoji církevní správy v 18. a 19. století. Po této velmi obecné kapitole již přešla ke zkoumané lokalitě, tedy Olešnici, a všimla si její majetkové držby a významnějších institucí (škola, zámek). Stručně byla představena i historie olešnické farnosti a její duchovní správců. Následně se dostalo pozornosti normám pro vedení farních kronik uloženým ve fondu českobudějovické biskupské konzistoře, v nichž se povinnost vést farní kroniky začala objevovat v osmdesátých a devadesátých letech 18. století. Nakonec studentka popsala zkoumaný pramen a ve výčtech představila hlavní témata, kterými se jeho autoři zabývali (dějiny a stav farnosti, její správci; kostel; obec; události celozemského či celomonarchického významu).

Především šestá kapitola věnovaná samotné kronice a jejím autorům překvapuje svou stručností. Autorka se v ní, zřejmě kvůli nedostatku pramenů, podrobněji nevěnovala autorům zápisů, které hledala mezi místními faráři a učiteli, ani podrobněji nezkoumala jednotlivé záznamy. Spíše než jejich tematizovaný výčet by bylo zajímavější hledat odpověď na otázky proč byla kronika vedena, proč se v ní objevovaly určité typy záznamů a co jimi jejich autoři říkali svým potomkům, pro něž byla kronika určena (?), o své přítomnosti. Je ale nutné podotknout, že Miluše Wagnerová nemohla farní kroniku porovnat např. s obecní kronikou, která začala být v Olešnici vedena až roku 1926.

Posuzované bakalářské práci se přitom nevyhnuly obvyklé nedostatky studentských kvalifikačních prací, k nimž patří chyby v interpunkci, citacích či v psaní cizích vlastních jmen.

Bakalářskou práci Miluše Wagnerové doporučuji k obhajobě a vzhledem k uvedeným výhradám ji doporučuji hodnotit ještě jako **výbornou**.

PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.

Jindřichův Hradec, 24. srpna 2008